

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș
și organ informativ al AGRU-lui din Eparhia Maramureșului

Bucurou de distribuie: Librăria Asociației Sighet, Piața Unirei No. 25

Apare în fiecare Duminică.

Prețul unui exemplar: 1 Leu

Dumnezeu sau mamona?

Suntem sclavii pământului. Nu ne putem deslipi de el, grijile, necesitățile și dorințele noastre ne atrag spre el cu forță așa de irezistibilă, că uităm de tot partea cea mai nobilă a eului nostru, uităm de suflet. Pâinea de toate zilele devine centrul de greutate a vieții noastre și banul cu care o cumpărăm idealul nostru.

Pe Dumnezeu nu îl luăm în socoteală, El e afară de cercul nostru de gândire, precum șobolanul îngropat sub pământ, nu e cunoștință de Soare. Ochii șobolanului sunt atrofiați, iar credința noastră, unicul organ prin care putem să privim pe Dumnezeu cu încetul se atrofiează în prea multe griji pământești.

Importanța banului o exagerăm. De o parte sunt aceia, care neavând pâinea de toate zilele în visurile lor

numai banul îl văd, ca mijlocul prin care pot câștiga necesarul pentru traiul lor. De altă parte sunt alții, care n'au directă nevoie de bani, dar dorințele, lacrimile, goana și nădejtile spulberate ale altora fac din banul bunul suprem al vieții lor. Iar foarte puțini din noi dau banului considerația ce îi cuvine. Foarte puțini știu că bonul este un mijloc de a ne câștiga bunurile pământești necesare pentru viața noastră, care nu poate deveni scopul existenței noastre. Bunurile pământești am spus, pentru că cele sufletești și eterne nu le putem cumpăra pentru tot aurul pământesc.

Ar trebui să eliberăm sufletul nostru de cătușele banului, ar trebui să nu-l încărcăm cu atâtea griji pământești și am fi

echilibrați și mai fericiți. Ar trebui ochii noștri să-i îndreptăm spre cer, urechile noastre mai mult să asculte muzica dulce a cuvintelor evanghelice decât zângănitul aurului. Ar trebui încrederea noastră în Tatăl nostru să fie neclintită și rugăciunea noastră fierbinte să-i ceară întâiu bunuri sufletești și în al doilea rând cele pământești. Iar El ne-ar da nouă tot ce ne trebuie.

Dar mai întâiu ar trebui să ne hotărîm că vom sluji numai lui Dumnezeu, pentru că scris este: Nu poți sluji lui Dumnezeu și mamonei“.

Citiți și răspândiți

„Dumineca“

Cum trăiește Preafericitul Părinte în Vatican ?

Cum și cu ce își petrec octogenarul locuitor al lui Hristos o zi din viață, ne interesează pe toți.

Geamurile, care privesc spre piața sfântului Petru, se luminează de vreme, în amurgul dimineții, semn că Preafericitul Părinte și-a început activitatea de azi.

La orele 5, într-o sală mare din etajul al treilea se aprind lumini. Clopotele sună „Ave Maria”. Sala luminată este capela particulară a Preafericitului Părinte.

Un frate laic din ordul călugăresc al Augustinilor conduce pe Papa din dormitor în capelă unde celebrează sfta Liturghie. În timpul stei Liturghii nimeni nu intră în capelă, cu excepția acelor, cari formează suita cea mai restrânsă a Papei.

Serviciul divin durează o jumătate oră și se termină cu adorație pioasă. Urmează apoi dejunul extrem de simplu, pregătit de fratele franciscan, căruia s'a încredințat conducerea menajului papal.

Între timp începe în Vatican și ziua oficială, Ofițerul de serviciu din garda elvețiană predă cheile ușierilor, cari deschid ușile apartamentului papal. Pe coridoarele din fata ușilor — după prescrișele tradiției, în fiecare noapte dorm doi servitori. După deschiderea ușilor încep să se adune toți aceia, pe cari

Papa îi va primi în audiență.

După obicei, Papa Piu XI. până la orele 9 lucrează singur într-o cameră cu trei ferestre, numită : bibliotecă. Rafturile pline de cărți ascund până la tavanul înalt pereții acestei încăperi. Câteva tablouri artistice împodobesc aceasta cameră. Unul reprezintă reîntoarcerea lui Piu XI.

Vaze scumpe și statulă lui Leo XIII sunt așezate pe niște măsuțe. Mobilele aproape lipsesc, câteva foteluri vechi, pentru vizitatorii, cărora li se permite să șadă și biroul masiv al Preafericitului Părinte. Pe masă este așezată o cruce mare, din lemn de culoare întunecată și cu Crucifixul pregătit din abanos. Acest Crucifix privește de mulți ani la mulți înaintași ai actualului Pontif. Lângă Cruce sunt așezate două icoane : sf. Apostoli Petru și Pavel și sf. Tereza din Lisieux.

La orele 9 se deschide ușa încăperii în fața primului vizitator. Secretarul de stat, primul ministru, Cardinal al Vaticanului apare, ca să facă raportul de zi. Audiența secretarului de stat și a celorlalți ministri și șefi din serviciul exterior al Bisericii, după momentuoșitatea raportului, de multe ori se prelungeste și așa se întâmplă des, că persoanele designate de maiordom pentru audiență, trebuie să aștepte.

În anticameră așteaptă lungul șir al personalităților ecleziastice și mirene.

Fiecare persoană este anunțată și introdusă de secretarul particular. Audierea lor nu se

sfârșește până la amiază. Cardinalii, cari raportează în calitatea lor de conducători ai diferitelor congregații și așteaptă îndrumări, — urmează episcopii și prelații cu chestii bisericești, viu apoi ambasadorii, miniștri plenipotențieri, bărbați de stat din străinătate membri familiilor nobile romane, diferite personalități de poziție înaltă, cari solicită audiență în chestii particulare.

Este cunoscută vioiciunea Preafericitului Părinte în conversații; îl interesează totul, ce se întâmplă în lumea mare și deși este înaintat în vârstă, nimic nu-i scapă.

Convingerea sa o exprimă în modul cel mai categoric, mai categoric decât marii săi înaintași : Piu IX patriarhul liniștit, Benedict savantul și Leo XIII, autorul distichoanelor latine.

Între timp mulțimea vizitatorilor a umplut și salele de așteptare exterioare. Zilnic se prezintă mai multe sute de persoane la audiența — așa numită — comună și circa una sută la audiență specială. Pe acești din urmă îi așază în camerele, prin care Preafericitul Părinte trece în drumul său către sala cea mare de audiențe. Audiențele aceste decurg după formalitățile impuse de cea mai veche și cea mai severă etichetă.

Preafericitul Părinte, condus de șeful audiențelor și de secretarul de serviciu vorbește cu toți câteva cuvinte de obicei pune întrebări privitoare la împrejurările de viață ale persoanelor prezente, apoi binecu-

vântă pe toți cei de față.

Imediat intră în sala cea mare de audiență, urmat de ofițerul de serviciu și de câțva camerari, unde este așteptat de ceasuri întregi de pelerinii adunați.

După sărutarea inelului, Preasfântul Părinte de obicei ține și o scurtă cuvântare în limbile italiană, franceză și germană.

Audiențele nu se termină înainte de orele 2. Numai după acest ceas Preafericitul Părinte se reîntoarce în Camera de lucru, unde dă îndrumări pentru audiențele din ziua următoare. Urmează apoi masa. Potrivit vechilor tradiții ale Vaticanului Preasfântul Părinte nu are oaspeți nicicând la masă, în schimb însă are obiceiul, ca să asculte raportul unui secretar particular chiar în timpul scurt al mesii.

Părintele octogenar, sănătatea căruia azi este mai bună decât cu 15 ani în urmă, la încoronarea sa nu cunoaște sietă de după masă. În fierbințala verii, după masă 2—3 ore petrece în grădina Vaticanului. În vremurile din urmă, și-a petrecut puținul timp liber cu privirea nouilor clădiri vaticane: observatorul, gara, stațiunea radiofonică etc. Vara Preafericitul Părinte își ia puțină vacanță de recreație, pe care o petrece în castelul Gandolfo.

Seara Papii se începe cu vizitarea sf. Euharistii. Apoi până la miez de noapte muncește la biroul său. Trecătorii târziuțnici de multe ori văd, chiar după miez de noapte, lu-

mină în geamurile din catul al doilea — pentru Capul văzut al Bisericii, ziua dmei munci de 16 oare, încă, nu s'a terminat.

Bucuria din Sârbi.

„Agrul” din Sârbi, în ziua de Dumineca Tomii anul 1936, s'a reorganizat.

Dupăce s'a adunat întreg poporul în școală, preotul local On. Emil Lauran prin o frumoasă vorbire arată însemnătatea și scopul adunării, scopul „Agrului”, mijlocul primejdiilor ce amenință fericirea sufletească și materială a neamului creștinesc în general. După ce se arată intențiunea Preaf. Părinte Papa Pius XI despre acțiunea catolică, roagă pe cei prezenți să se înscrie în acțiunea aceasta, care la noi este „Agrul” pentru a putea propaga și susține credința și morala cea adevărată.

S'au înscris din nou 124 de credincioși. După înscrierea aceasta s'a purces la alegerea noului Comitet local al Agrului și astfel sunt aleși:

Președinte: Iosif Petru, Vicepreședinte: Faur Petru, Secretar: Șandor Vasile I. Petru, Casier: Dunca Vasile a Lupului, Bibliotecar: Moiş Vasile, Controlori: Șandor Ion și Borodi Petru.

Noul comitet a și început o activitate arătând tuturor, că oamenii de bunăcredință pot să lucreze, numai voință să fie, căci ajutorul Domnului nu lipsește.

Au convocat pe ziua de 1 Iunie pe toți membri în ședință,

unde s'a desfășurat următorul program.

1. „Creștin sunt din leagăn” cântată de corul elevilor șc. primare.

2. Cuvânt de deschidere „Insemnătatea Agrului din punct de vedere moral” ținut de preotul local On. Emil Lauran și citește procesul verbal anterior aducând laudă comitetului care a muncit pentru acest program.

3. „Biserica” poezie rostită de Dunca Petru cl. VII primară.

4. „Așteptare” poezie rostită de Faur Măria cl. IV primară.

5. „Singur Dumnezeu e mare” Cor cântat de elevii școlii primare.

6. „La adorație” poezie recitată de Dunca Ion cl. III. pr.

7. „Dumnezeu pretutindeni de față” poezie recitată de Borodi Gh. cl. V.

8. „Rugăciune” poezie recitată de eleva Borodi Nița cl. II. primară.

9. „De ce Agru?” Conferință din Buletinul „Agru” citită de președintele asociației Iosif Petru, cu frumoase comentări către toți consătenii.

10. „Te ador Isuse” cor cântat de elevii școlii primare.

11. „Floricea și copilul” poezie recitată de Dunca Năstafa cl. I.

12. „Ochiul lui Dumnezeu” poezie recitată de Opriș Maria cl. II.

13. „Dzeu cel sfânt din ceruri” poezie recitată de Faur Gh. cl. II.

14. „Pe urmele lui Isus” poezie recitată de Pap Ștefan cl. IV.

15. „Rugăciune” recitată de Borodi Ileana cl. I-a

16. „Teatru : Slujnica Maici Domnului“ in 2 acte 5 persoane elevi ai șc. primare.

18. „Cântec de sosire“ cor cântat de elevii scolii primare.

Toate corurile au fost conduse de de Dșoara învățătoare Elena Ștefău din loc, căreia i s'au adus vii mulțumiri din partea Comitetului pentru munca depusă.

După terminarea programului, preotul local ia cuvântat de încheiere și roagă pe toți să contribuie cu donații în bani pentru a putea cumpăra un steag simbol al „Agrului“ din parohie. Astfel s'au strins aproape 300 Lei în acest scop, îndată după ridicarea sedinței

Sedința se ridică cântând „Cuvine-se cu adevărat“

Osteneala conducerii Agrului din Sârbi, a părintelui sufletesc și a Domnișoarei învățătoare Elena Ștefău rod, va aduce și răsplată va avea.

Munca.

Despre indianul câmpilor întinse ale Americii se spune, că nu vânează, dacă nu-i e foame. Grecii și Romanii își cultivau latifundiile lor întinse cu sclavi, produsele lor industriale au fost rezultatul corvoadei sclavilor, ba și educația copiilor a căzut în sarcina sclavilor. Sclavii au fost mânâși, chinuiți, zbiciul răsuna pe spatele lor goale. Aceasta împrejurare

a pricinuit căderea împărăției lor. Azi desconsiderarea muncii, iubirea de aur și dorul desfrâului, uitarea de Dumnezeu au produs situația deplorabilă, de care suferă lumea întreagă.

Părerea Bisericii în ce privește munca, se deosebește mult de părerea oamenilor de azi. Pentru că munca este poruncă dumnezeiască. Adam a fost așezat în Paradis, ca să-i cultiveze pământul și să-l păzască. Deci cel ce muncește, poruncii dumnezeiești se supune. Suprema școală a muncii va rămânea pururea Nazaretul: atelierul sf. Iosif, bucătăria Mariei. Biserica consideră lenea de perina diavolului. Sf. Scriptură îndrumază leneșii, ca să învețe harnicie dela albine și dela furnici. Laudă femeia tare, care ține rânduială în casa sa. În trecut pe piatra dela căpătâiul femeii moarte au săpat foarfeci, pentru că uneltele ei atât de scumpe în viață au fost: furca, acul și foarfeca.

Dela păcatul strămoșesc, munca este canon de împlinit. Sf. Bernard spunea unui frate laic: cu sudoarea feții tale scurtezi chinurile purgatorului.

Munca este un mijloc eficace al vieții creștinești. Sf. Francisc de Assisi a între-

bat un pietrar: „Petru ce muncești? Ca să găsec pâine. — Și apoi? — Trăim bine eu și familia. Și apoi? Îmi cresc copiii — Apoi? — Îmbătrânim cu cinste. — Ș'apoi? — Murim. Biserica noastră cunoaște binecuvântările muncii: grija pâinii, susținerea familiei, știe, că munca este sănătatea și adevărata putere a națiunii, confirmă, că progresul tehnic este de lăudat. Inșă nu poate să se înșire între închinătorii progresului tehnic, ea caută împărăția Domnului.

Biserica ne arată, că munca cinstită ne apără de păcat, ne păzește în ispită. Este de observat, că o bună parte a locuitorilor inchisorilor nu știe ce este munca cinstită. Afară de sfânta familie ne mai pune în vedere pe sf. Lita, sf. Isidor, sf. Pascal, pe copilul Viamrey... toți adepții muncii cinstite.

Lumea este o scenă mare și oamenii sunt actori. Unul joacă rolul unui ministru, altul al unui medic șef sau ziler. Privind însă din înălțimea Cerului acest joc imens, este tot egal, că cine ce rol are, este principal, să se achite bine de rolul său. Omul de azi vede numai exteriorul, iar Dumnezeu caută numai la inimă. Așa se sfințește omul prin munca cinstită

Din dieceza de Iași.

Inaugurarea noiei parohii române unite din Iași.

În străvechea biserică catedrală romano-catolică „Înălțarea Prea Sf. Fecioară”, din localitate, s'a desfășurat Duminecă 17 Mai c. dela ora 11 și un sfert până la 1 și jumătate cu o deosebită solemnitate serviciul divin al Sfintei Liturghii române unite, celebrat de către: P. C. Sa Păr. Protoiereu Dr. Vasile Aftenie, din București, ca proistos C. Sa Aurel Bungărdeanu, noul paroh și C. Sa Cornel Chira, călugăr iezuit de ritul român oriental, profesor la Seminarul teologic „Sf. Iosif” din localitate, ca secundanți. Nici nu se începuse încă serviciul divin și o mulțime de credincioși de toate confesiunile a ocupat biserica făcând-o neîncăpătoare față le numărul ei de credincioși în mod normal.

Asistența a rămas profund impresionată față de fastul cum s'a desfășurat această Sf. Liturghie română unită, căci răspunsurile preoșilor de dădea corul improvizat cu clemente din profesoarele dela Notre Dame și alți simpatizatori ai cauzei, cari au ridicat mult nimbul solemnității. Cântările au fost executate după compoziția Profesorului Cherebeș, dela Mitropolia română unită din Blaj.

De neprețuit a fost concursul care l-au dat preoșii romano-catolici de rit latin și anume: Mons. Don Alfonso Piazza, care a dirijat corul fiind acompaniat de orga catedralei, Păr. Martin Pârțac, care pe lângă

concursul vocal a citit Fericirile, Apostolul, Crezul și Tatăl Nostru și a Păr. Anton Petz, care a ministrat pe preoșii celebranți la Sfântul Altar.

Prea cucernicia Sa Păr. Protoiereu Vasile Aftenie a ținut o cuvântare de introducere, la care a răspuns C. Sa Păr. Aurel Bungărdeanu, noul paroh instalat, aducând citate din textul public dela Isus Navi: „Șă nu fie nouă ca să lăsăm pe Domnul și să slujim la dumnezei străini”. (Cap. 24, 15).

După sfârșitul serviciului divin, care s'a desfășurat într'un cadru atât de înălțător, s'a servit o gustare celor prezenți dela bufetul instalat cu această ocaziune, în Sala Piu al X. de către Doamnele ce au luat parte la solemnitate, când s'a dat ocazie noului preot paroh instalat de a face cunoștință cu credincioșii săi.

Curiozități. De ce este „cornul” cornu și de ce nu are alta formă? Pentru că măestrul brutar, numit Wendler, atunci când turcii au asediat Wiena sub conducerea lui Kara Mustafa, ca să ridiculizeze semiluna turcească, a pus în vânzare prăjituri de forma semilunei.

Alta. Oamenii, cari nu se cugetă la moarte, de multe ori procedează ciudat. Așa vedem și azi morți petrecuți la groapă cu muzică de țigani, la căpătâiul cărora în loc de rugăciuni sună cântece amoroase, amintind de chefuri și petreceri. Sărmani morți. Un anumit Kleist mort în anul 1864, a făcut un

testament încă fiind sănătos, că anume la înmormântarea lui să se împărțească 10.000 de țigări și ca prietenii lui să nu se îndepărteze dela casa lui, până va rămâne o singură picătură de vin în pivnițele lui. Credincioșii prieteni au procedat bucurosi după prescrierile testamentului, eu însă sunt convins că Vincențiu Kleist în ceasul morții, dacă ar fi avut putere, cu cea mai mare grabă ar fi schimbat textul testamentului, cerând cât de multă rugăciune.

Adunarea Agru-lui din Sarasău. Dumineca, în 14 Iunie Agru, organizația din Sarasău, după terminarea stei Liturghii, la care răspunsurile au fost date de corul meseriașilor din Sighet, a ținut o șezătoare cu program alcătuit din puncte de recitări și dansuri executate de elevii școlii sub conducerea Dlui Ioodi director, președintele Agru-lui și coruri, executate de meseriașii din Sighet. Au participat credincioșii împreună cu cu toți intelectualii din sat.

Misionar pe regiunile polare. Părintele Bazin, misionar francez de 6 ani trăiește pe insula Igulic din cercurile polare în țara ghețurilor între eschimoși. El este Singurul om alb, care trăiește stabil în țara zăpezii veșnice.

Publicăm cu bucurie următoarele: Pelerinaj. La 24 Iunie a. c., cu prilejul praznicului Nașterii sf. Ioan Botezătorul se va ține la sf. mănăstire din Moiseiu obișnuitul pelerinaj. Ex. Sa, Preasfințitul nostru Episcop a binevoit a aproba și recomanda ținerea pelerinajului. Vă

rog foarte mult să binevoiți a vesti acest lucru credincioșilor noștri îndemnându-i să se prezinte în număr cât mai mare. Pelerinajul va fi prezidat de Ilustritatea Sa Alexandru Breban, prepozit, Baia-Mare. Când le dați îndrumările cu privire la modul cum ausă se poarte, cu astfel de ocazii, Vă rog a le atrage luarea aminte la aceea, că ori ar merge pe jos ori cu carul, sunt datori să grijescă, ca să nu facă pegubă oamenilor peste a căror terenuri sunt nevoiți să treacă.

Pe lângă espresia deosebitei stime ce Vă păstrez, rămas-am

Mănăstirea Moiseiu la 28
Mai 1936.

cel mai plecat în Hristos
P. Leon Manu
egumen

Tipografia și Librăria Asociației ptu Cultura Poporului Român din Maramureș

Hârtie și călimară
Toc, creion orice cerneală
Penițe, toc automat
Hârtie de pachetat
Tampoane și sugător
Hârtie în trei colori
Burete ce șterge bine
Și caiete cu foi fine
Creion Hardmul Kohinor
Tușuri în multe colori
Cărți frumoase de lectură
Copcii, ace, gumă bună
Chipuri sfinte și rozare
Tipărituri parohiale.
Toate se găsesc aici
Veniți dar voi, mari și mici.

Flori în mizeria suburbiei Cluj-Mănăstur.

Directorul școlii primare no. 7. d. Octavian Pop adună tineretul din Mănăstur și-l invată cântece melodioase. Ce frumos! Cel puțin să facem ceva. Să instruiim poporul în vre-o direcție. D. Octavian Pop e un om de inimă. Cu micii săi elevi a reprezentat o piesă de teatru Fetița orfană a d-lui Alexandru Lupeanu profesor în Blej. Și a obținut un mare succes. Inșă după cum d. O. Pop și face datoria acolo unde se pricepe, tot așa, ceilalți intelectuali sunt datori să intervină unde mizeria groaznică a suburbiului și în celelalte direcțiuni, mai ales de natură practică.

Calendar săptămânal.

21 — 28 Iunie 1936.

21. Dumineca III. d. Rusalii

Ap. Rom. 5, 1 Evg. Mat. 6, 22-33

M. Iulian

22. Luni M. Eusevie † 380

23. Marți M. Agripina † 259

24. Mercuri Nașt. sf. Ioan B.

ap. Rom. 13, 11 Evg. Luca 1, 24

25. Joi. M. Febronia † 304

26. Vineri C. David † 540

27 Sâmbătă C. Samson

Cât de mult merită Isus Hristos să fie iubit de noi, pentru iubirea ce ni-a arătat-o prin patimile sale.

Cât de mult merită Isus Hristos să fie iubit de noi, pentru iubirea ce ni-o arată, întemeind Prea-sfânta Taină a Altarului.

Despre marea încredere, ce trebuie să o avem în iubirea ce ni-a arătat-o Isus Hristos și în tot ce a făcut pentru noi.

Cât de mult suntem noi datori a-L iubi pe Isus Hristos.

Sufletul care iubește pe Isus Hristos, iubește suferința.

Cel ce iubește pe Isus Hristos, iubește blândețea,
„Școala Iubirii lui Isus Hristos”

Sf. Alfauz M. de Figuori.